

1.

A. Vstavite in utemeljite vejice.

1. Upošteva je zgornja dopolnila, je odbor vsebinsko dopolnil tudi kazenske določbe. **polstavek**
2. Povzročitelji prometnih nesreč do konca življenja živijo z nemiro in v sebi vedo, da so nekemu zaradi neodgovornega obnašanja na cesti prekinili življenjsko pot.
3. Sodeč po rezultatih različnih raziskav, naj bi otrok med tretjim in osemnajstim letom za gledanje televizije porabil 30.000 ur.
4. Svoje sodelovanje pri tako številnih publikacijah pojasnjuje, rekoč: "Če to, kar delaš, obvladaš, se to razve."
5. Upošteva joč možne družbeno-ekonomske in etične posledice uporabe genskega inženiringa, bi morali predvsem več časa in javnih sredstev nameniti znanstvenoraziskovalnemu delu.

B. Utemeljite vejice.

Dostavek – gre za naknadno dodani del stavčne strukture, zato je pogosto „zamujen“ glede na nevtralni besedni red

1. Poslanci bi lahko naredili več, kakor so, še posebej pri usklajevanju zakonodaje s pravnim redom EU. (pred kakor je vejica zato, ker sledi osebna glagolska oblika)
2. Prav lahko se zgodi, da bodo razprave o ciprskem problemu, predvsem pa o (ne)umnosti pogajanj s Turčijo, ki razdvajajo petnajsterico, ohladile ozračje sklepne faze pogajalskega dialoga.
3. Produktivno bi bilo razloge iskati kje drugje kot v koaliciji, še posebej v njeni vodilni stranki. (dostavek)
4. Vlada pa je seveda "zaslužna" za vse, kar gre v tej državi narobe, tudi za slabo vreme. (stavčni orilastek, tudi za slabo vreme pa je dostavek)
5. Čas politično nekorektnih bendov, kot sta bila Laibach in Pankrti, je minil. (primerjalni odvisnik) Sedaj imamo svobodo govora, in kot je povedal Gregor Tomc, (primerjalni odvisnik) se je beseda spremenila v besedičenje, nevarnosti ni, (vezalno priredje) možna pa je seveda diskriminacija, (protivno priredje) tako kulturna kot politična. (dostavek)

VEJICE, VAJA 3

(Vir: T. Verovnik (2005): Gradivo za vaje iz Skladnje SKJ, Ljubljana, FDV, 66–67.)

Vse kar je odveč, sodi v odvisni stavek!

Pred itd. je vejica samo takrat, ko je levosmerna!

VEJICE, VAJA 3

2. Če je potrebno, popravite rabo vejic. Popravek utemeljite.

Ni le klepetal ampak je tudi nagajal. (protivno priredje) — Z. Jelinčič imenovan Plemeniti je na seji postavil kar nekaj vprašanj. Polstavčni prilastek — V trgovini Obuti maček, d. d., je razprodaja. (pristavek) — Pri moji dolgoletni prijateljici in sestri bratove žene Petri so praznovali rojstni dan. — Pri Andreju Kovaču, velikem kuharskem mojstru, se je zbrala velika družčina. (pristavek) — Zdaj je jokaj, zdaj se je smejal. — Veliko si je prizadeval, ali uspeha ni bilo. — Pokličiči nekaj prijateljev npr. Vesno, Tanjo, Petra in Simona, pa bo hitro narejeno. — Dejal je, da ni ne tat ne ubijalec. — Rad bi vedel, ali drži, da sta skregana. — Ne vem, ali bi mu povedal ali ne. — Ta poročila so bodisi zlagana bodisi pretirana. — Vidimo se v nedeljo, tj. 2. 12. 2001. — Povej mi, kje si bil ves ta čas, in pojdi potem hitro na postajo, da še ujameš vlak. — Gledal je za njim, ter se ni mogel odločiti, kam naj gre. — Daj daj, povej že enkrat! — Joj joj, kaj pa sedaj! — Oblačila bodo bela prebela. — Povej ji, da, če bo prišla prepozno, bo ostala brez večerje. — Si videl da kdor se zadnji smeje se najslajše smeje. — Prišla je sama in ker se je precej postarala, je najprej nismo prepoznali. — Celopopoldne je gledal TV, namesto da bi se učil. — Medtem ko si spal, sem prebrala časopis. — Brž, ko prideš, se oglasi. — Zeblo ga je tako da se je ves tresel. — Sošolka Mateja je celo starejša, kot moja sestra. — Raje se peljem z njo kakor s tabo. — Lažje je govoriti, kot delati. — Moral bi se več učiti, kot sem se. — Kot sem povedal, stvar se je dobro iztekla skratka, knjigo lahko pričakujemo naslednji teden. — Ob včerajšnjem slovesnem odprtju telovadnice osnovne šole Jakoba Riglerja, je bil prvi govornik mestni župan. — Imel je željo postati učitelj. — Treba je začeti delati. — Ne meneč se za posledice, se je odpravil v tujino. — Sprejela je njegovo ponudbo, rekoč: "Pa naj bo." — Prinesi še tri litre mleka manj mastnega. — Mateja prinesi še skodelico čaja. — Spoštovani kolega, tako se pa ne bova pogovarjala. — O glej ga Borut, kam pa ti? — Pozdravljen Martin tebe pa že dolgo nisem videl. — Da, bo že držalo. — To si ti že prej dobro vedel a ne?

3. Zapišite pravilno naslednji datum:

Prireditev bo v nedeljo 17. maja 2002 ob 19. uri v Festivalni dvorani.

Prireditev bo v nedeljo ob 19. uri v Festivalni dvorani.

VEJICE, VAJA 3

4. S črkami a, b, c, č, d, e označite razloge za vejice.

- a) polstavek c) polstavčni prilastek d) stavčni prilastek
b) pristavek č) dostavek e) meja med glavnim in odvisnim stavkom

Avtor, več vseh prijemov, zgodbo zaključí s presenečenjem. _____

Pripovedujoč zanimivo zgodbo, je opazoval prisotne. _____

Ali bo odgovoril ali ne, se je spraševala. _____

Hiša, stara pol stoletja, je dobila novo podobo. _____

Kot je veljalo doslej, rezultati bodo znani v enem tednu. _____

Janez Drnovšek, predsednik Republike Slovenije, je obiskal Poljsko. _____

Miza, pri kateri so sedeli, se je šibila od dobrot. _____

Hodila je, kjerkoli je hotela. _____

Ozrla se je, rekoč z žalostnim glasom: »Zakaj?« _____

Spet téma, ki buri duhove. _____

Kandidati, preizkušeni na sobotnem testu, naj pridejo ponovno jutri. _____

Kot so nam povedali, tako moramo narediti. _____

NLB, največja slovenska banka, ima novega odvetnika. _____

Kdor se zadnji smeje, se najslajše smeje. _____

Cesta, ob kateri stoji hiša, je zelo hrupna. _____

Dekleta, oblečena v večerna oblačila, so navdušila množico. _____

Zid, popisan z grafiti, kazi stavbo. _____

Rekoč to neumnost, je zapustil učilnico. _____

Hotel je vedeti, ali je vse v redu. _____

Kot smo pojasnili, jutri nas ne bo na sejo. _____

Stavba, v kateri biva, je potresno nevarna. _____

Ljubljana, glavno mesto Slovenije, je prometno neurejena. _____

Ni verjela tega, kar je slišala. _____

Kmetija, prej znana daleč naokrog, je ostala zapuščena. _____

Zlog je skupina glasov, zbranih okoli samoglasnika. _____

Zapisati ju je treba skupaj, ker gre za zloženko. _____

Besede, ki so na levi strani, so prilastek. _____

Sledeč mislim avtorjev iz 19. st., je mogoče sklepati ... _____

Pokličí, kogar hočeš. _____

Češčina, eden od večjih slovanskih jezikov, je svoj slovar dobila že ... _____

Kot se rado zgodi, je telefon zazvonil ravno tisti hip. _____

Raziskovalno ga je zanimalo, ali bo učinek novega zdravila kaj drugačen. _____